

Davorin Lenko

Samoumevnosti

Začetki so ponavadi brezobzirni, konci sentimentalni. Ne vem, kaj naj storim sam s sabo.

Nagnem se skozi okno. Iz njenega stanovanja se vidi vse do Prešernovega spomenika. Dan je sončen in topel, skoraj prevroč; zgodnje poletje je. Zgodnje poletje in ulice so polne turistov in pijanih študentov, ki najverjetneje nikoli ne bodo končali študija. V sobo prodira reka govoric, ki pa me ne moti več. Nenehno žlobudranje je v zadnjih tednih postalo prijetno, skoraj pomirjajoče ozadje mojih misli.

Iz meglene otopelosti me prebudi pridušen – zagrljen – ženski stok. Obrnem se, pogledam jo, spogledava se, nasmehneva se drug drugemu. Tam je Mandy. Kot kak monolit stoji razkoračena sredi sobe, popolnoma gola in kar nekoliko osupla. Mandy, ki zariplega obraza stoji na debeli preprogi, po kateri se je s tolikšno vnemo sprehajala zadnjih nekaj minut, in ki lovi sapo. Pramen mastnih las ji pada na obraz, nanjo pada popoldanska svetloba z zahodnega okna. A ona ne pada nikamor. Ona samo stoji in prevzema, srka. Njena stopala in prstki se ugrezajo v preprogo, čvrsta stegna se tresejo, iz njenega mednožja se odlepi nekaj prozornih kapljic, ki se za trenutek zalesketajo v popoldanski svetlobi, nato pa izginejo v umazani preprogi.

“Hmm...” zasoplo dahne, ko se krči njenega orgazma nekoliko umirijo. “Stvar resnično deluje.”

Pokimam v odgovor. Da, te japonske kroglice očitno res delujejo. Pa ne, da bi jih res potrebovala. Glede na njen libido Mandy ne rabi ničesar drugega kot misel. In mogoče prst na ščegetavčku. Včasih si laskam, da je takšna, odkar je spoznala mene. Da sem v njej prebudil neko ... neko novo, polnejšo, bolj čutečo in bolj razvito žensko. Včasih si res laskam s takšnimi mislimi, toda večino časa z vsem srcem verjamem, da njena spolnost zgolj drsi mimo mene. Da je popolnoma neodvisna od mene. Da

sem – z drugimi besedami – zgolj po (tragičnem? srečnem?) naključju soudeležen v njenem sicer solističnem performansu, ki bi se tudi brez moje prisotnosti odvijal dalje. Nemoteno. Neprizadeto.

Z zavedanjem te pogrешljivosti so prizadeti še zadnji ostanki pravega moškega ega v meni. Izgubljam se. Če bi bil ženska, bi verjetno te kroglice nosil tudi sam. Nosil in – če bi bilo treba, tudi na silo – užival v njih in verjetno bi jih prej ali slej pričel uporabljati povsod, v vseh časih dneva, v vseh mogočih situacijah ... Jih skratka zlorabil, tako kot ponavadi in navsezadnje vedno zlorabim stvari, ki jih sprejemem za svoje. Pod težo časa – in nas samih – čar vseh dejavnosti in stvari okoli nas zbledi. Sodomazohistično kopičimo rutine. Tisto, kar je nekoč sijalo barve in lomilo svetlobo, prej ali slej postane sivo in sprano in postano, odsotno vsega razen samonamenskosti. Japonski turisti in japonske kroglice in vse vmes. Na vse se navadimo, vse pozabimo. Samoumevnosti te pofukajo v najtemnejših in najbolj osamljenih trenutkih noči in vseskozi se s kristalno jasnostjo zavedaš, da si za to kriv zgolj in samo ti sam.

Mandy se zasmije. Poskuša odstraniti kroglice iz spolovila, a ne gre. Ne tako zlahka. Cmokajoči zvoki in nove kapljice, ki padajo sem ter tja, po njenih stegnih in podplatih, zdaj levo, zdaj desno na umazano preprogo. Nato obupa in s počasnimi ter zibajočimi koraki odide na stranišče. Ko se vrne – še vedno gola – stopi do mene k oknu in skupaj se zazreva skozenj. “Lahko bi napisal zgodbo o tem, kako hodiš po sobi s to stvarjo v pički in preizkušaš mit o hodečem orgazmu,” rečem v nekakšnem obupanem poizkusu komunikacije. Še sam ne vem, ali se šalim ali ne; včasih se zdi, da nimam nadzora nad sabo in svojimi dejanji.

“Hmm,” zamrmra zazrta nekam daleč proč; nekam neizmerno dlje in veliko globlje od pročelja stavbe na drugi strani ulice. “Kaj pa zaplet?” vpraša čez čas.

“Ne bi bilo zapleta. Zaplet je precenjen. Zaplet je predsodek. Zgolj izjava ... Bila bi zgolj izjava.”

Kot je navsezadnje vse, kar napišem. Zgolj izjava. Aforizem. Anekdota. Depresivna in izmučena anekdota o depresiji in izmozganosti misli.

“In kam bi jo poslal?”

Prižgem si cigareto. Vsakdo, ki bi pogledal navzgor, bi lahko videl njene gole prsi. Dotika se me z boki. Vsa žari. Ima svojo osebno seksualno revolucijo. Umetnica je. Spoznala sva se tako: ne ... No, pravzaprav sploh ne vem, kako sva se spoznala. En trenutek sva bila odsotna, naslednji pa prisotna. Bilo je nadvse preprosto: popolnoma nerazumljivo. Že zdavnaj sem obupal in sprejel to dejstvo. Objela sva se, se poljubila, jaz pa sem ji

priznal, da sem prestrašen in zdolgočasen hkrati ... in ona me je sprejela. Da, tako sva se spoznala. Kot sem rekel: bilo je povsem preprosto.

Njeno stanovanje je staro, omet odpada v velikih kosih. Slabo je opremljeno, niti postelje nima – na tleh improvizirane spalnice, ki bi lahko bila tudi kar koli drugega, leži ogromna vzmetnica. Na njej spiva in seksava, včasih tudi obedujeva. Potem so tu še polomljeni kuhinjski elementi, majavi stoli, plesnivo stranišče ter po barvah in znoju in alkoholu zaudarjajoč Mandyjin atelje. Pa seveda prah. Prah v kotih, prah med prsti, ko hodiš ponoči do stranišča in nazaj, prah v debeli in umazani preprogi. Tisti preprogi, ki v celoti prekriva osrednji prostor njenega stanovanja in na kateri je bolj udobno spati in fukati, kot pa na kdo ve kolikokrat poscani in pobruhani vzmetnici. Njeno stanovanje je res vse prej kot lepo, kaj šele urejeno. Ima pa dušo. Svojo in le sebi lastno dušo. Pravo dušo. Identiteto. 'Tu nekdo živi,' pravijo umazane in polomljene stvari v velikih, napol praznih prostorih. Za koliko res urejenih stanovanj si drznete trditi, da imajo dušo? Ali da je tam kdo zares živel? No?

Pišem. Pišem, kot bi bruhal. Dolgo nič, nato pa hočem kar naenkrat povedati vse. Objestno iščem najrazličnejše literarne natečaje, na katere potem pošiljam svoja besedila. Vse preiščem, vsem pošiljam: od razpisov obisknih umetniških društev, do odmevnih natečajev, katerih finalisti se lesketajo v medijski pozornosti, povsod sem. Pišem in pošiljam in čakam. Novele o fuku, zgodbe o seksu, misli o parjenju. Ene umazane, druge metaforične; nekatere depresivno resne, druge sarkastično in obupano pikre, spet tretje na videz popolnoma lahkotne – poletne, tako rečeno – a pod krinko kakšnega žanra spet zgolj samo depresivne, tarnajoče in samonanašalne. Pošiljam, nato se ponoči zvijam v tišini, se znojim in poslušam Mandyjino globoko dihanje. Nesmisli. Po dvajsetkrat, tridesetkrat na dan preverjam svojo elektronsko pošto. Mobilnega telefona ne pustim z dosega roke. Mogoče bodo pisali s kakega natečaja ... mogoče celo poklicali. Ne vem. Nikoli ne veš. Upanje je trdovratna psica. Še večji nesmisli. Zbujam se še sredi noči in mesto se budi okoli mene, ki sem kot otok v daljnem morju, kot posekan bor, kot, kot, kot ... Ležim, se znojim in tiho čakam. Čakam, da se par, ki živi nad nama, poseksa in odpravi v službo; čakam, da smetarji opravijo svoje delo; čakam, čakam, čakam, povsod se derejo ptiči, čakam in čakam in zunaj se dani. Nato se prebudi Mandy in se nasmehne, me objame ali poljubi ali pofuka in vstane, odide na stranišče, se polula, si umije zobe, skuha kavo, poje kak košček sadja. Mandy skratka preživlja normalno jutro in ves ta čas nima pojma, kje sem bil vso tisto dolgo, nečloveško mučno noč.

“Kaj pa vem ... nekam. Se bo že kaj našlo,” odgovorim zasanjano. Vedno se kaj najde.

Nato sem nekaj dodal. Ne vem točno, zakaj, ampak moral sem. Izgubil sem nadzor nad sabo in šepnil: “Jaz sem – kot pravijo – nekdo drug.”

“Kdo tako pravi?”

“Nekdo drug pač.”

“Tisti nekdo drug, ki si ti?”

“Ne, ne. Nekdo drug. No, ne vem ... Mogoče. Toda potem je tudi ta nekdo drug ... nekdo drug.”

“In tako dalje.”

“In tako dalje.”

* * *

Mandy prodaja svoje slike po štiristo evrov in več. Pred nekaj tedni je eno prodala za malo manj kot sedem tisoč evrov. Lepo naju je oblekla in napotila sva se v neko restavracijo, kjer sva jedla jastoga ter pila šampanjec. Ni nosila spodnjega perila. Otipavala me je pod mizo, pa mi ni hotel vstati. Mandy kadi cigarete Davidoff, in ko gre v trgovino, ji na mobilnem telefonu ni treba seštevati cen, da ne bi nakupila za kak evro več, kot ima denarja pri sebi. Oziroma sploh.

Kadim njene cigarete in jem njeno hrano, spim v njeni postelji, ona mi kupuje obleke, jaz pa se obsesivno in brez neke prave ljubezni držim – oklepam – svojega pisanja ... Iz dneva v dan globlje v obupu, vedno bolj odsoten, raz-zemljen, dislociran od vsega in vseh. Poizkušam verjeti v tisoč in en smoter, poskušam se osmišljati z vsakim novim dnem, toda na koncu koncev ponoči ne morem niti zaspati, če se nisem napil, zadel ali če nisem seksal. Mandy med seksom rada kadi travo. Mandy se – z drugimi besedami – rada spoznava. Mene pa je predvsem samo strah.

Zapustiti jo moram, pomislim s sorazmerno veliko mero groze. Zapustiti, da bom končno lahko spet pisal. *Zares* pisal. Toda navsezadnje ... Koliko sem sploh pisal, preden sem spoznal njo? Malo. Skoraj nič. Verjetno bi spet začel ekscesno piti in se še bolj smiliti samemu sebi. Tako, z njo, pa vsaj fukam. In bolim. Fukam in bolim. Vsaj resničnosti bolečine si ne morem odtujiti. Ne še.

Nekoč, pred dnevi, mogoče tedni, se je prikradla za moj hrbet, ko sem bolščal skozi okno, in me objela. Rekla je, da bo nekega dne morala naslikati mojo žalost. Ironično, toda ne vem, ali je ta stvar, ta rak, ki me razjeda in ubija, žalost. Ne; bojim se, da je nekaj drugega. Bojim se, da je to jeza. Jeza, ki se je obrnila sama nase. Ki požira sebe, požira mene, mi odžira svet. Bojim se, da se s svojo izjavo ni šalila. Bojim se, da se je.

Rad bi videl svojo žalost. Saj ni težko ... že tako sem sam komajda kaj več kot anekdota. Alegorija. Izjava. Izjava brez zapleta. Prav tako kot moje zgodbe, ki jih nikjer nočejo objavljati. Presedam se od okenske police do stola, od vzmetnice nazaj do okenske police, postopam po stanovanju, na obronkih psihoze čakam na pošto, čakam na klic, ki bi me odrešil, ki bi me potešil. Toda nič. Nikoli ni tiste pošte, tistega klica. Nobene objave. Tišina. V popoldnevih – če imam dober dan – tipkam na njen prenosni računalnik in poskušam rasti kot pisatelj, toda znova in znova se vračam na začetek. Vedno znova postanem ista “zgolj izjava”; stagnirana izjava, ujeta v neskončno ponavljajoč se luping izjavnosti.

Verjetno ravno zato zadnje čase tako neverjetno pogosto citiram sama sebe. Komu? No, večinoma kar sebi. Gre za manjše citate, zgolj enovrstičnice, misli. Majhna sklicevanja, kot bi recimo rekel: “O tem glej tudi: Jaz 2011: str. xy.” To početje se mi zdi zabavno. Ne ... več kot zabavno; pomensko polno je ... in izrazno. To je početje, ki nosi samoironijo in ki že s svojim obstankom kaže na luknje v konceptih, po katerih usmerjamo svoja vsakodnevna življenja. Takšna samonanašalnost kaže na nesmiselnost vseh teh stvari, toda obenem mogoče celo kaže na pot iz tega nesmisla; pot ven, v neki večji, nov, drznejši, še nikoli čuten in nikoli doživet smoter. Kdo ve? Obupu in depresiji navkljub sem v srži vedno bil optimist.

“Enkrat te dni bom dobila menstruacijo,” reče Mandy in prekine moje misli. Pokimam in jo objamem okoli pasu. Rada ima svojo menstruacijo. Rad vidim, da jo ima rada. Prejšnji mesec je svojo kri uporabila za neko drobno sliko. Prikazovala je sončni vzhod ali nekaj takšnega.

“Prav,” rečem. “Prav, Mandy.”

Ko tako gledava v mrka pročelja in v zatemnjena okna stavbe na drugi strani ceste, za trenutek začutim, kako nekaj spolzi – zdrsne – z mene. Iz mene, mimo mene. Poznam ta občutek. Zelo domač mi je, znan. To so besede. Nepovratne besede, besedne zveze, stavki, odstavki. Pomeni. Razpadam. Toda še kar stojim. Tog in negiben, ves turoben objemam vroče žensko telo in ... sem. Bivam. Sprašujem se, kam gredo vse tiste besede, ki zdrsnejo z mene. Se kje ohranijo, ali pa se ti delčki informacij, ko jih enkrat izpustiš iz svojega egoističnega, narcisoidnega in ekshibicionističnega primeža, za vedno izgubijo? Ne vem. Informacijski paradoks črne luknje. Želim si, da bi lahko pisal tako, kot ona fuka. Sproščeno. Spontano. Toda takšne stvari ponavadi pridejo samo v paketu. Če se napijem, ne morem niti zares seksati niti pisati. Če pa ne pijem, me bolečina razjeda do tolikšne mere, da zapadem v apatijo, v kateri povsem otopim in spet ne pišem. In o čem bi navsezadnje pisal? No, lahko bi napisal kroniko njenega stanovanja ... in pa seveda Mandyjinega seksa znotraj njegovih razpadajočih sten in

plesnivega stranišča. Spet nesmisli. Pokimam in si prižgem novo cigareto. Ukrade mi dim ali dva, toda v redu je – tako ali tako so to njene cigarete. Lak na njenih nohtih je moder, a star in okrušen. Nekakšen začasen zemljevid dela njenih prstov je.

“Tudi sam sem pred leti kadil davidoff,” rečem. Takrat je bilo še vse lažje. Toda takrat sva tudi bila drugačna človeka. Mandy in jaz, vsak zase.

Mandy si spet vstavi kroglice in poskočno odhiti v kuhinjo. Pravi, da je lačna. Sprašuje me, ali bom kaj jedel. Ne odgovorim.

Spet pogledam dol na ulico. Turisti in študenti in nakupovalna mrzlica in otroci, mamice z vozički, sterilne mladenke z ogromnimi sončnimi očali in peroksidno svetlimi lasmi, prepotentni mladeniči, pa aktivisti, ki opozarjajo na krivice v svetu, delijo letake in zbirajo podpise. Prostovoljno delo, ekshibicionizem, nesramno razkazovanje tako revščine kot bogatije, slovenščina, angleščina, srbščina, japonščina, za trenutek se zazdi, da slišim italijanščino ali madžarščino; ne vem.

Ne morem več. Presvetlo in prehrupno je; ne morem razmišljati. Nekaj moram storiti. Obrnem se in se trdno odločen, da se z usti in jezikom prisesam na Mandyjino pizdo, prek tiste karizmatično umazane preproge napotim v kuhinjo. Nič visokih besed in nobenih mitov. Midva sva zgolj telesi. Nobenega rituala.

Nato in pozneje je temno. Temno, a tudi tišje. Japonci in njihovi proizvo-di so zapustili ulice in vulve, študentje so večinoma omagali. Nedoločljiva ura noči je in neka težka sopara drži mesto v krčevitem primežu. Gledam jo, mojo Mandy, kako se kot kakšna prepotena in žareča kača zvija nad mano. Osvobojena je. Svobodna, seksi. Gledam jo in se sprašujem, kako naj pobegnem pred sabo.